

Teollisuuspoliittisen strategian ohjausryhmän 1. kokous

Aika: 20.12.2023 klo 10.00 – 11.30

Paikka: Kirkkokatu 12, kokoushuone Kruunu, 1. krs

Osallistujat: Antti Malste, Teollisuusliitto ry
Antti Valle, TEM (sihteeri)
Eeva-Maija Pitkänen, Finnvera Oyj
Hannu Kemppainen, Business Finland
Henri Hakamo, Suomen Teollisuussijoitus Oy
Janne Huovari, VM
Joonas Turtiainen, Energiateollisuus ry
Kirsi Loukiainen, TEM (sihteeri)
Lassi Noponen, TEM
Laura Juvonen, VTT
Maarit Lindström, Metsäteollisuus ry
Matti Pykäri, Palta ry
Matti Mannonen, Teknologiateollisuus ry
Timo Jaatinen, TEM (puheenjohtaja)
Paavali Kukkonen, EK
Piia Rekilä, Akava
Pyy Takala, LVM
Riina Vuorento, OKM
Sami Nikander, Kemianteollisuus ry
Sampsa Nissinen, TEM
Sanna Selin, UM
Satu Mäkelä, ELY
Teppo Säkkinen, Keskuskauppakamari
Timo Tähtinen, YM
Tuula Packalen, MMM

1. Avaus

Puheenjohtaja Timo Jaatinen totesi, että pääministeri Orpon hallitusohjelman toimeksiannon mukaisesti laaditaan pitkäjänteinen teollisuuspoliittinen strategia, jonka valmistelua varten tämä nyt koontuva työryhmä on asetettu. Strategian tavoitteena on turvata teollisten työpaikkojen säilyminen Suomessa, ja vauhdittaa työllistävien ja vientiin tähtäävien yritysten kasvua. Tiistaina 19.12. julkaisujen talouslukujen valossa erityisesti yksityisten investointien tarve on merkittävä.

Puheenjohtaja totesi, että ohjausryhmän tehtävänä on muodostaa kokonaiskuva suomalaisen teollisuuden tilanteesta muuttuvassa globaalissa toimintaympäristössä, laatia ja koota yhteen suomalaisen teollisuuden kasvun tavoitteet, painopisteet sekä toimenpidekokonaisuudet. Lisäksi työryhmä koordinoi teollisuuspoliittisen kokonaisuuden suhteessa muihin meneillään oleviin hallitusohjelmatoimenpiteisiin, kuten energia- ja ilmastostrategian päivittämiseen, mineraalistrategiaan, TKI-politiikkaan, julkisten pääomasijoitusyhtiöiden yhdistämiseen sekä teollisuuden ilmastotiekarttojen päivitykseen. Ohjausryhmän tehtävänä on myös luoda pohja Suomen vaikuttamistoimenpiteille EU:n teollisuuspolitiikassa ja siihen liittyvissä lainsäädäntöaloitteissa.

2. Esittäytymiskierros

Puheenjohtaja totesi, että ohjausryhmän ensimmäinen kokous on kick-off strategiavalmistelun käynnistämiseksi. Ohjausryhmän kaikki kokoukset pidetään läsnäkokouksina, jotta kokoukset pysyvät keskustelevalta ja työskentely on tehokkaampaa. Kukin organisaatio voi nimetä edustajalleen sijaisen, jonka tulee olla sama koko ohjausryhmän toimikauden ajan. Ohjausryhmälle on toimitettu ennakoon laaja tausta-aineisto. Ohjausryhmän jäsenet kutsutaan Tiimeri-työtilaan, josta on saatavilla kaikki strategiatyöskentelyyn liittyvä aineisto.

Ohjausryhmän jäsenet esittäytyivät toisilleen.

3. Strategiatyön organisointi ja prosessi

Käytiin läpi strategian valmistelun prosessi, joka jakautuu kahteen päävaiheeseen: kevään aikana keskitytään uuden teollisuuspoliittisen strategian perusajatukseen, tunnistaen keskeiset kehittämistarpeet, syksyllä paneudutaan yksityiskohtaisemmin niihin politiikkavälineisiin, joilla haasteisiin voidaan vastata. Ohjausryhmän väliraportti esitellään ministerityöryhmälle kesäkuussa 2024, sidosryhmiä kuullaan väliraportin valmistumisen jälkeen. Strategia esitellään ministerityöryhmälle ja julkistetaan joulukuussa 2024.

Todettiin, että syksyn 2024 aikana strategiaa täsmennetään suhteessa uuden komission työohjelmaan. Sovittiin, että EU:n teollisuuspolitiikkaa koskevan keskustelun tueksi OHRY:lle jaetaan TEM:n paperi, jossa on hahmoteltu EU-vaikuttamisen ydinviestejä. Todettiin myös, että metsäteollisuuden toimijoiden yhteinen kasvuohjelma tulee huomioida strategian valmistelussa.

Puheenjohtajan esityksestä sovittiin, että liikenne- ja viestintäministeriö ottaa vastuulleen yhdessä ohjausryhmän sihteeristön kanssa logistiikkaa koskevan alatyöryhmän perustamisen. Alatyöryhmään voidaan kutsua OHRYn jäsenyhteisöjen lisäksi myös muita sidosryhmiä ja asiantuntijoita.

Jäsenet esittivät toiveen, että telpo-strategiaan liittyvien rinnakkaisten prosessien, kuten esim. energia- ja ilmastostrategian, etenemisestä pidettäisiin tilannekatsauksia. Sovittiin, että OHRY:n kokouksissa käydään lyhyesti läpi TEM:n ajankohtaiset ja tarvittaessa järjestetään erillisiä Teams-palaveria kyseisten prosessien etenemisestä.

Ohjausryhmän sihteerinä toimivat teollisuusneuvos Antti Valle (TEM) ja johtava asiantuntija Maija Palmu (TEM). Valmistelutyön tukena toimii laajennettu sihteeristö, jossa on edustus työ- ja elinkeinoministeriön eri osastoilta sekä Tesistä, Business Finlandista, Finnverasta ja VTT:stä. Ohjausryhmän jäsenet kutsutaan Tiimeri-työtilaan, josta on saatavilla kaikki strategiatyöhön liittyvä aineisto.

4. Strategian fokus ja painopisteet: jäsenten näkemykset

Antti Valle/TEM antoi tiiviin tilannekuvan suomalaisen teollisuuden ja sen toimintaympäristön kehityksestä sekä avasi OECD:n viitekehystä teollisuuspoliittisten strategioiden jäsentämiseksi.

Keskustelussa todettiin, että strategian laatimisen alussa on tärkeää määritellä selkeästi, mikä on työn fokus ja painopisteet. Päällekkäisyydet muiden käynnissä olevien rinnakkaisten prosessien on rajattava tämän strategiatyön ulkopuolelle.

Tämän jälkeen kuultiin kaikkien jäsenten näkemyksiä ja odotuksia strategiaan liittyen. Näiden pohjalta sihteeristö valmistelee seuraavaan kokoukseen ehdotuksen työn fokusalueista sekä muutaman sivun narratiivin, jonka pohjalta ohjausryhmällä on mahdollisuus katsoa, että strategian elementit on huomioitu ohjausryhmän haluamalla tavalla.

Jäsenten antamista näkemyksistä tehty kooste ”*Keskeiset ohjausviestit jäseniltä työn käynnistyessä*” on tämän muistion liitteenä.

5. Seuraavat kokoukset

Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään 2.2.2024 klo 9.00-10.30. Tulevan kokouksen pääteemana on työn fokuksen ja painopisteiden täsmentäminen valmistelun suuntaamiseksi sekä väliraportin narratiivin kommentointi.

Tätä seuraavien kokousten alustavat ajankohdat ovat torstai 14.3. sekä perjantai 3.5., molemmat aamupäivällä. Maaliskuun kokouksen yhteydessä järjestetään työpaja liittyen uusiutuvaan energiaa hyödyntäviin teollisiin investointeihin. Työpajaa koskevat suunnitelmat tuodaan kommentoitavaksi helmikuun kokoukseen.

LIITE: Keskeiset ohjausviestit jäseniltä työn käynnistyessä